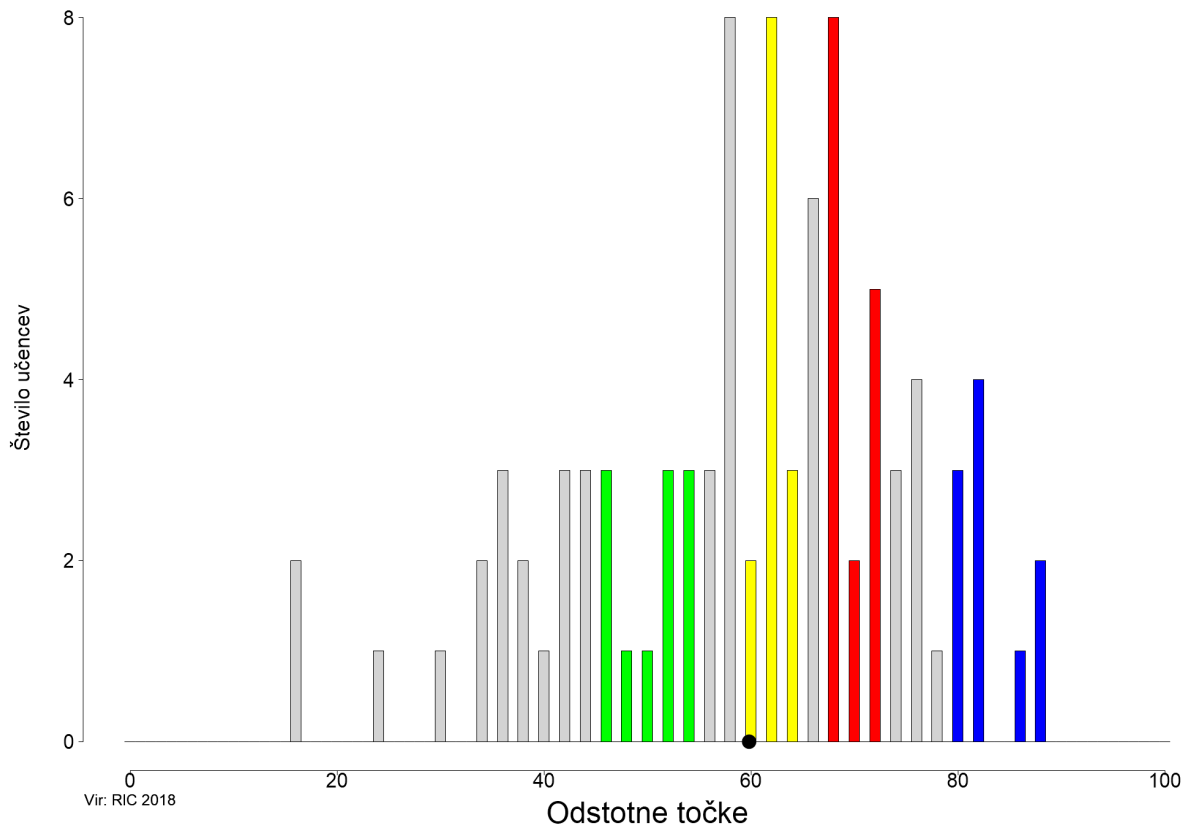

Predmetna komisija za nižji izobrazbeni standard – slovenščina
Opisi dosežkov učencev 6. razreda na nacionalnem preverjanju znanja

Slika: Porazdelitev točk pri slovenščini (NIS), 6. razred

ZELENO OBMOČJE

V zeleno območje spadajo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo spodnjo mejo četrtnine dosežkov.

Neumetnostno besedilo

Vsebine: Vse naloge so preverjale znanje ob branju neumetnostnega besedila (deset postavk).

Taksonomske stopnje: Pri šestih nalogah (devet postavk) smo preverjali uporabo miselnih procesov na I. taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje) in pri eni (ena postavka) na II. taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba znanja).

Tipi nalog: Največ je nalog alternativnega tipa, sledijo naloge obkroževanja, kratkega odgovora in dopolnjevanja.

Učenci:

- prepoznajo vrsto besedila – opis živali (**naloga 1.01.1**);
- odgovarjajo na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila – o številčnih podatkih (**naloga 1.02.1**), o telesnih in drugih značilnostih živali (**naloge 1.05.1, 1.05.4, 1.05.5 in 1.06.1**);
- odgovarjajo na vprašanja o podatkih iz besedila – razumejo enostavni podatek – način življenja živali (**naloga 1.07.1**);
- v besedilu prepoznajo bistveni podatek – podatke v obliki besede ali besedne zveze (**naloge 1.03.1, 1.04.1 in 1.04.2**).

Učenci izkazujejo prepoznavanje osnovnih podatkov in pravih trditev v prebranem neumetnostnem besedilu in o njem ter znajo določiti vrsto prebranega besedila.

Zgled: **naloga 1.04**

Umetnostno besedilo

Vsebine: Z nalogami se je preverjalo znanje umetnostnega besedila (šest postavk).

Taksonomske stopnje: Pri štirih nalogah (šest postavk) smo preverjali uporabo miselnih procesov na I. taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje).

Tipi nalog: V zelenem območju preverjamo znanje z nalogami obkroževanja, dopolnjevanja, kratkega odgovora in z alternativnim tipom nalog.

Učenci:

- odgovarjajo na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila – prepoznajo naslov besedila (**naloga 2.01.2**), kraj dogajanja (**naloga 2.02.1**) in pravilnost trditev (**nalogi 2.04.1 in 2.04.2**);
- dopolnijo poved glede na prebrano besedilo – dopolnijo poved s posamezno besedo (**nalogi 2.03.1 in 2.03.2**).

Učenci prepoznajo naslov umetnostnega besedila in pravilnost trditev glede na prebrano besedilo ter v njem poiščejo preproste podatke.

Zgled: **naloga 2.03**

RUMENO OBMOČJE

V rumeno območje spadajo učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo mejo *med polovicama dosežkov*.

Neumetnostno besedilo

Vsebine: V rumeno območje so se uvrstile tri naloge (pet postavk), ki so preverjale znanje ob branju neumetnostnega besedila, in dve nalogi (dve postavki), ki sta preverjali znanje jezika.

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (tri postavke) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje), pri treh (tri postavke) na II. taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba znanja) in pri eni (ena postavka) na III. taksonomski stopnji.

Tipi nalog: V rumenem območju prevladujejo naloge kratkih odgovorov. Znanje smo preverjali tudi z eno nalogo alternativnega tipa.

Učenci:

- odgovarjajo na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila – o navadah opisane živali (**naloge 1.06.2, 1.06.3 in 1.06.5**);
- odgovarjajo na vprašanja o podatkih iz besedila – razumejo zahtevnejši podatek – prehranjevanje mladičev (**naloga 1.07.2**);
- besedam poiščejo podpomenke – poiščejo podpomenke na besedo vozila (**naloga 1.10.1**);
- uporabijo soglasniški sklop *lj* (**naloga 1.11.2**);
- pišejo krajše preprosto besedilo – opišejo glavne značilnosti živali (**naloga 1.12.1**).

Učenci natančneje berejo besedilo in poiščejo že več podatkov v prebranem neumetnostnem besedilu. Izkazujejo osnovno znanje slovnice in pravopisa ter zapišejo osnovne značilnosti živali pri njenem opisu.

Zgled: naloga 1.11

Pri nalogi 11 se je prva postavka uvrstila v rdeče območje, druga pa v rumeno.

Umetnostno besedilo

Vsebine: V rumeno območje se je uvrstila ena naloga (ena postavka), ki je preverjala znanje ob branju umetnostnega besedila.

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (ena postavka) smo preverjali znanje na II. taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba znanja).

Tipi nalog: V rumenem območju je naloga kratkega odgovora.

Učenci:

- odgovarjajo na vprašanja o podatkih besedila – o razlogih za začetek zapleta (**naloga 2.05.1**).

Odgovarjajo na vprašanja o razlogih za začetek zapleta zgodbe, s čimer izkazujejo osnovno razumevanje zgodbe.

Zgled: naloga 2.05

Prva postavka 5. naloge spada v rumeno območje, druga v rdeče in tretja v modro območje.

RDEČE OBMOČJE

V rdeče območje spadajo učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo mejo *zgornje četrtine dosežkov*.

Neumetnostno besedilo

Vsebine: V rdeče območje se je uvrstilo šest nalog. Tri naloge (tri postavke) so preverje znanje ob branju neumetnostnega besedila, tri (tri postavke) pa so preverjale znanje jezika.

Taksonomske stopnje: Pri dveh nalogah (dve postavki) smo preverjali uporabo miselnih procesov na I. taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje), pri štirih nalogah (štiri postavke) pa uporabo miselnih procesov na II. taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba znanja).

Tipi nalog: V rdečem območju so naloge alternativnega tipa in tipa kratkih odgovorov.

Učenci:

- odgovarjajo na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila – podajo natančnejši opis živali (**nalogi 1.05.3 in 1.06.4**);
- odgovarjajo na vprašanja o podatkih iz besedila – razumejo zahtevnejši podatek – način življenja živali (**naloga 1.07.3**);
- napišejo vrstilni številnik – z besedo zapišejo število 43 (**naloga 1.09.2**);
- besedam poiščejo podpomenke – poiščejo podpomenke za besedo obutev (**naloga 1.10.2**);
- uporabijo soglasniški sklop *nj* (**naloga 1.11.1**).

Učenci natančneje berejo besedilo, saj prepoznajo podrobne podatke v prebranem neumetnostnem besedilu, in izkazujejo več znanja slovnice in pravopisa.

Zgled: naloga 1.06

Prva postavka 1. naloge se je uvrstila v zeleno območje, 2., 3. in 5. v rumeno in 4. postavka v rdeče območje.

Umetnostno besedilo

Vsebine: V rdeče območje so se uvrstile tri naloge (tri postavke).

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (ena postavka) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje), pri eni (ena postavka) na II. taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba znanja) in pri eni (ena postavka) na III. taksonomski stopnji.

Tipi nalog: V rdečem območju sta nalogi kratkega odgovora in naloga z zapisom kratkega odgovora.

Učenci:

- odgovarjajo na vprašanja o bistvenih podatkih besedila – o avtorju besedila (**naloga 2.01.1**);
- odgovarjajo na vprašanja o podatkih besedila – o spremljajočih dogodkih (**naloga 2.05.2**);
- poustvarijo krajše književno besedilo – vsebinsko ustrezno nadaljujejo zgodbo (**naloga 2.08.1**).

Učenci izkazujejo več razumevanja zgodbe, saj odgovarjajo na vprašanja o bistvenih in manj bistvenih podatkih iz besedila, in vsebinsko ustrezno nadaljujejo zgodbo.

Zgled: naloga 2.01.1

Prva postavka 1. naloge spada v rdeče območje, druga v zeleno.

V modro območje spadajo učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo mejo *zgornje desetine dosežkov*.

Neumetnostno besedilo

Vsebine: V modro območje se je uvrstila ena naloga (ena postavka), ki je preverjala znanje jezika, in ena naloga (dve postavki), ki je preverjala znanje ob branju neumetnostnega besedila.

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (ena postavka) smo preverjali uporabo miselnih procesov na II. taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba znanja) in pri eni (dve postavki) miselne procese na III. taksonomski stopnji.

Tipi nalog: Znanje smo preverjali z nalogo kratkega odgovora in nalogama zapisa kratkega odgovora.

Učenci:

- besedam poiščejo podpomenko – poiščejo podpomenke za besedo posoda (**naloga 1.08.3**);
- pišejo krajše preprosto besedilo – pri opisu živali uporabijo vsaj dve dani ključni besedi (**naloga 1.12.2**) in zapišejo zaokroženo besedilo v danem obsegu (**naloga 1.12.3**).

Učenci so zanesljivi pri samostojnem zapisu krajšega neumetnostnega besedila.

Zgled: naloga 1.12

Prva postavka naloge 12 spada v rumeno območje, druga in tretja v modro, četrta pa v območje nad modrim.

Umetnostno besedilo

Vsebine: V modro območje se je uvrstilo pet nalog (šest postavk), ki so preverjale prepoznavanje, razumevanje umetnostnega besedila in samostojno ustvarjanje.

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (dve postavki) smo preverjali uporabo miselnih procesov na I. taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje), pri dveh (tri postavke) na II. taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba znanja) in pri eni (ena postavka) na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: Znanje smo preverjali z nalogama kratkega odgovora in nalogo alternativnega tipa ter nalogo zapisa kratkega odgovora.

Učenci:

- odgovarjajo na vprašanja o bistvenih podatkih besedila – prepoznajo pravilnost zahtevnejših trditev (**nalogi 2.04.3 in 2.04.5**);
- odgovarjajo na vprašanja o podatkih besedila – razumejo razloge za nadaljni zaplet (**naloga 2.05.3**);
- zaznavajo značajske lastnosti književnih oseb – prepoznajo očitne značajske lastnosti književnih oseb (**nalogi 2.06.1 in 2.06.3**);
- napišejo zaokroženo povezano besedilo (**naloga 2.08.2**).

Učenci izkazujejo razumevanje zapleta celotne zgodbe, očitnih značajskih lastnosti književnih oseb in napišejo zaokroženo povezano besedilo.

Zgled: naloga 2.06

V modro območje sta se uvrstili le prva in tretja postavka 2. naloge, druga pa v območje nad modrim.

V to območje spadajo naloge, ki jih tudi učenci z najvišjimi dosežki niso rešili s 65-odstotno uspešnostjo.

Neumetnostno besedilo

Vsebine: Z nalogami smo preverjali prepoznavanje podatkov v neumetnostnem besedilu (ena postavka) in njegovo poustvarjanje (ena postavka) ter znanje jezika (dve postavki).

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (ena postavka) smo preverjali uporabo miselnih procesov na I. taksonomski stopnji, pri eni (dve postavki) na II. taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba znanja) in pri eni (ena postavka) na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: V območju nad modrim je ena naloga alternativnega tipa, dve nalogi kratkega odgovora in ena naloga zapisa kratkega odgovora.

Učenci so manj uspešni pri:

- odgovarjanju na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila – natančnem razumevanju podatkov (**naloga 1.05.2**);
- poimenovanju vrste povedi – poimenovanju pripovedne povedi (**naloga 1.08.1**);
- pisanju vrstilnega števila – pri zapisu števila 62 z besedo (**naloga 1.09.2**);
- zapisu zahtevanega števila slovnično in pravopisno pravih povedi (**naloga 1.12.4**).

Pri analizi nalog v območju nad modrim lahko ugotovimo, da učenci niso zanesljivi pri iskanju podatkov, o katerih mora sklepati iz besedila in niso neposredno zapisani, ter pri izkazovanju zahtevnejšega slovničnega in pravopisnega znanja. Pri samostojnem tvorjenju kratkega neumetnostnega besedila ne uporabljajo vseh slovničnih in pravopisnih pravil.

Zgled: **naloga 1.08**

Umetnostno besedilo

Vsebine: V štirih nalogah (štiri postavke) smo preverjali poznavanje, razumevanje in poustvarjanje umetnostnega besedila.

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (ena postavka) smo preverjali uporabo miselnih procesov na I. taksonomski stopnji, pri dveh (dve postavki) na II. taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba znanja) in pri eni (ena postavka) na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: V območju nad modrim so naloge kratkega odgovora, obkroževanja, alternativnega tipa in zapisa kratkega odgovora.

Učenci so manj uspešni pri:

- odgovarjanju na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila – prepoznavanju pravilnosti trditve s prenesenim pomenom (**naloga 2.04.4**);
- zaznavanju značajskih lastnosti književnih oseb – prepoznavanju manj očitnih značajskih lastnosti književnih oseb (**naloga 2.06.2**);
- razumevanju teme besedila in primerjavi z danim pregovorom (**naloga 2.07.1**);
- zapisu zahtevanega števila slovnično in pravopisno pravih povedi (**naloga 2.08.3**).

Pri analizi nalog v območju nad modrim lahko ugotovimo, da učenci ne izkazujejo razumevanja prenesenega pomena in manj očitnih značajskih lastnosti književnih oseb ter so nezanesljivi pri uporabi vseh slovničnih in pravopisnih pravil pri tvorjenju samostojnega zapisa.

Zgled: **naloga 2.07.1**

Preglednica: Specifikacijska tabela, slovenščina (NIS), 6. razred

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj – učenec:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje	
I. DEL (Neumetnostno besedilo: <i>Poljski zajec</i>, prirejeno po Nana Cajhen, Nevenka Drusany, Dragica Krepko, Martina Križaj Ortar, Maja Bešter Turk, Gradimo slovenski jezik 4, Priročnik za učitelje – predstavitve učnih enot za slovenščino v 4. razredu osnovne šole, Založba Rokus Klett, Ljubljana 2009.)							
01.	01.1	1	Neumetnostno besedilo	prepozna vrsto besedila (opis živali);	M	I.	zeleno
02.	02.1	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila (teža zajca);	M	I.	zeleno
03.	03.1	1	Neumetnostno besedilo	v besedilu prepozna bistveni podatek;	M	I.	zeleno
04.	04.1	1	Neumetnostno besedilo	v besedilu prepozna bistveni podatek;	M	I.	zeleno
	04.2	1	Neumetnostno besedilo	v besedilu prepozna bistveni podatek;	M	I.	zeleno
05.	05.1	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	zeleno
	05.2	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	nad modrim
	05.3	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rdeče
	05.4	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	zeleno
	05.5	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	zeleno
06.	06.1	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	zeleno
	06.2	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rumeno
	06.3	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rumeno
	06.4	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rdeče
	06.5	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rumeno
07.	07.1	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	II.	zeleno
	07.2	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	II.	rumeno
	07.3	1	Neumetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	II.	rdeče
08.	08.1	1	Jezik	poimenuje vrsto povedi;	T	II.	nad modrim
09.	09.1	1	Jezik	napiše vrstilni števnik;	T	II.	nad modrim
	09.2	1	Jezik	napiše vrstilni števnik;	T	II.	rdeče
10.	10.1	1	Jezik	besedam poišče podpomenke;	T	II.	rumeno
	10.2	1	Jezik	besedam poišče podpomenke;	T	II.	rdeče
	10.3	1	Jezik	besedam poišče podpomenke;	T	II.	modro
11.	11.1	1	Jezik	uporabi soglasniški sklop <i>nj</i> ;	T	II.	rdeče
	11.2	1	Jezik	uporabi soglasniški sklop <i>lj</i> ;	T	II.	rumeno
12.	12.1	1	Neumetnostno besedilo	piše krajše preprosto besedilo;	T	III.	rumeno
	12.2	1	Neumetnostno besedilo	piše krajše preprosto besedilo;	T	III.	modro
	12.3	1	Neumetnostno besedilo	piše krajše preprosto besedilo;	T	III.	modro
	12.4	1	Neumetnostno besedilo	uporabi slovnična in pravopisna pravila.	T	III.	nad modrim

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj – učenec:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje	
II. DEL (Umetnostno besedilo: prirejeno po Tomo Kočar, <i>O lisjaku in vranu</i>, Zmajček, številka 1, letnik 23, Hieroglifi, Ljubljana 2016.)							
01.	01.1	1	Umetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih besedila;	M	I.	rdeče
	01.2	1	Umetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih besedila;	M	I.	zeleno
02.	02.1	1	Umetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih besedila;	M	I.	zeleno
03.	03.1	1	Umetnostno besedilo	dopolni poved glede na prebrano besedilo;	M	I.	zeleno
	03.2	1	Umetnostno besedilo	dopolni poved glede na prebrano besedilo;	M	I.	zeleno
04.	04.1	1	Umetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	zeleno
	04.2	1	Umetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	zeleno
	04.3	1	Umetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	modro
	04.4	1	Umetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	nad modrim
	04.5	1	Umetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	modro
05.	05.1	1	Umetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	II.	rumeno
	05.2	1	Umetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	II.	rdeče
	05.3	1	Umetnostno besedilo	odgovarja na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	II.	modro
06.	06.1	1	Umetnostno besedilo	zaznava značajske lastnosti književnih oseb;	T	II.	modro
	06.2	1	Umetnostno besedilo	zaznava značajske lastnosti književnih oseb;	T	II.	nad modrim
	06.3	1	Umetnostno besedilo	zaznava značajske lastnosti književnih oseb;	T	II.	modro
07.	07.1	1	Umetnostno besedilo	razume temo besedila in jo primerja z danim pregovorom;	T	II.	nad modrim
08.	08.1	1	Umetnostno besedilo	poustvari krajše književno besedilo;	T	III.	rdeče
	08.2	1	Umetnostno besedilo	napiše zaokroženo povezano besedilo;	T	III.	modro
	08.3	1	Umetnostno besedilo	napiše zahtevano število slovnično in pravopisno pravih povedi.	T	III.	nad modrim

LEGENDA:

Naloga: zapisana oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po *Navodilih za vrednotenje* in po programu za e-vrednotenje;

Točke: zapisano maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge;

Vsebina: zapisana vrsta besedila, z uporabo katere rešujemo vprašanje/del naloge/nalogo: neumetnostno in umetnostno besedilo oziroma jezik, če z vprašanjem/delom naloge/nalogo preverjamo slovnična in pravopisna pravila;

Cilj – učenec: zapisan cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu;

Standard znanja: zapisan standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, T – temeljni; povzeto po učnem načrtu;

Taksonomska stopnja (po Bloomu): zapisana taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge: I. – znanje in prepoznavanje, II. – razumevanje in uporaba, III. – analiza in sinteza ter vrednotenje;

Območje: zapisno območje, v katero se je uvrstilo vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po *Opisih dosežkov učencev 9. razreda pri NPZ-ju v prilagojenem izobraževalnem programu z NIS-om*.

PRILOGA 1

BESEDILO 1

Poljski zajec

Poljski zajec je dolg približno 62 centimetrov in težak do 5 kilogramov. Telo je pokrito s svilnato dlako. Barva se mu večkrat spremeni, ker se prilagaja njegovemu življenjskemu prostoru, starosti in letnemu času.

Zajec ima glavo, trup, noge in rep. Na glavi so oči, smrček, dva dolga uhlja in usta. V ustih ima zobe. Zgoraj sta dva sekalca, ki neprestano rasteta, zato zajec ves čas gloda. Ima dva para nog. Sprednje noge so krajše od zadnjih. Zajec z nogami ne hodi, temveč teče in skače. Zadnje noge so precej daljše in delujejo kot vzmet, zato dela zajec dolge skoke. Na koncu trupa je majhen rep.

Poljski zajec je samotar. Domuje v plitvi kotanji na polju. Tu si napravi več lukenj.

Samec se pari od pomladi do jeseni. Samica lahko koti do štirikrat na leto. Vsakič je breja 43 dni in lahko skoti do 6 mladičev. Mladiči se skotijo na odprtem, včasih celo v snegu. Tehtajo približno 130 gramov. Takoj že vidijo in lahko tekajo. Prva dva tedna po skotitvi sesajo materino mleko, nato se začnejo pasti sami. Pokriti so z gosto dlako sivorjave barve. Barva dlake se ujema z barvo zemlje po njivah.

Poljski zajec se hrani ob mraku. Pase se v mladem žitu, detelji, korenju, solati in zelju. Hrani se tudi s travo in zelišči, pozimi pa gloda lubje mladih dreves. Nikoli ne pije, ker mu zadošča voda v hrani.

(Prirejeno po: Nana Cajhen, Nevenka Drusany, Dragica Kapko, Martina Križaj Ortar, Marja Bešter Turk, Gradim slovenski jezik 4. Priročnik za učitelje – predstavitev učnih enot za slovenščino v 4. razredu osnovne šole. Založba Rokus Klett, Ljubljana 2009.)

SLOVAR:

brejost – stanje, ko samica pričakuje mladiče

skotitev – rojstvo mladičev

PRILOGA 2

BESEDILO 2

Tomo Kočar

O lisjaku in vranu

Lisjak je zadovoljno postopal po gozdu. V vreči je nosil pravo bogastvo. Ježka je prelisičil za hruško, orlu izmaknil ribo in psu ugrabil dve piščeti.

Ko je na drevesu zagledal vrana z velikim kosom sira v kljunu, si je zadovoljno obliznil gobec.

»Hoj, kako postaven si!« ga je nagovoril. »Nisem te še videl v našem gozdu.«

»Veliko potujem,« je odvrnil vran in pri tem pazil, da mu sir ni padel na tla.

»Stavim, da si doživel veliko zanimivega,« je nadaljeval lisjak.

»Seveda, tudi naučil sem se marsičesa,« je važno pokimal vran.

»Oho! Govoriš morda tuje jezike?« je še kar spraševal lisjak. »Znaš celo peti?«

»Kako, da ne!« se je izprsil vran in zakrakil na vse grlo.

Njegov hrapavi glas je odmeval med zelenjem, da so si vevice kar mašile ušesa. Prebrisani lisjak je takoj opazil, da je neprevidnemu vranu sir med petjem padel iz kljuna. Brž ga je zbasal v vrečo k drugim priboljškom. Obrnil se je, da bi se umaknil s plenom. Vseeno pa je še enkrat pogledal v drevesno krošnjo.

Vran se je tako vživel v petje, da je na svet okoli sebe kar pozabil. Njegov hripavi glas je zvenel kakor rjasta žaga, a to mu ni bilo dovolj. S priprtimi očmi se je začel prestopati po veji, kakor bi plesal. Njegovo nerodno stopicljanje in poskakovanje sta se zdela lisjaku tako zabavna, da se je glasno zakrohotal.

Kaj zakrohotal! Zvil se je v dlakavo kepo, ki se je ob neznansko smešnem vranovem nastopu zakotalila po gozdnih tleh. Solze smeha so ga oblile in za minutko ali dve je tudi sam pozabil na svet okoli sebe. Ravno dovolj, da je vran pograbil vrečo s sirom in drugimi dobrotami.

Nato je urno poletel novim prigodam naproti.

»Lepo je potovati,« si je mislil. »Še lepše je peti. A najlepše je prelisičiti lisjaka.«

(Prirejeno po: Tomo Kočar, O lisjaku in vranu. Zmajček, številka 1, letnik 23, Hieroglif, Domžale 2016.)

I. DEL

Pozorno preberi besedilo 1 in reši naloge.

1. Poimenuj vrsto besedila, ki si ga prebral.
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Besedilo je opis predmeta.
- B Besedilo je opis rastline.
- C Besedilo je opis osebe.
- D Besedilo je opis živali.

(1 točka)

2. Kako težak je odrasel poljski zajec?
Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

3. S čim je pokrito telo poljskega zajca?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Z luskami.
- B Z dlako.
- C S perjem.
- D S kožo.

(1 točka)

4. Kaj ima zajec na glavi?

Na črti dopolni poved glede na prebrano besedilo.

Na glavi so oči, _____, dva dolga uhlja in _____.

(2 točki)

5. Ali so glede na besedilo spodaj zapisane trditve pravilne?

Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI.

Če je trditev nepravilna, obkroži NE DRŽI.

a) Zajec ima glavo, trup, noge in roke.	DRŽI	NE DRŽI
b) V ustih ima samo dva sekalca.	DRŽI	NE DRŽI
c) Sprednje noge so daljše od zadnjih.	DRŽI	NE DRŽI
d) Zajec teče in skače.	DRŽI	NE DRŽI
e) Na koncu trupa ima dolg rep.	DRŽI	NE DRŽI

(5 točk)

6. Odgovori na vprašanja. Odgovore napiši na črte.

a) V katerem delu dneva se hrani poljski zajec?

b) Kje se pase poljski zajec?

c) S čim se hrani odrasel poljski zajec?

d) Kaj gloda poljski zajec pozimi?

e) Ali odrasel poljski zajec kaj pije?

(5 točk)

7. Ali so glede na besedilo spodaj zapisane trditve pravilne?

Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI.

Če je trditev nepravilna, obkroži NE DRŽI.

a) Zajec živi v skupini.	DRŽI	NE DRŽI
b) Mladiči že od skotitve sami poskrbijo za svojo hrano.	DRŽI	NE DRŽI
c) Takoj po skotitvi so mladiči pri gibanju že samostojni.	DRŽI	NE DRŽI

(3 točke)

8. Preberi spodaj zapisano poved. Poimenuj vrsto te povedi.

Odgovor napiši na črto.

Barva dlake se ujema z barvo zemlje po njivah.

(1 točka)

9. Številki zapiši z besedama na črti.

62 _____

43 _____

(2 točki)

10. Besedi v vsaki vrsti napiši po tri podpomenke.

Podpomenke napiši na črte.

vozila _____

obutev _____

posoda _____

(3 točke)

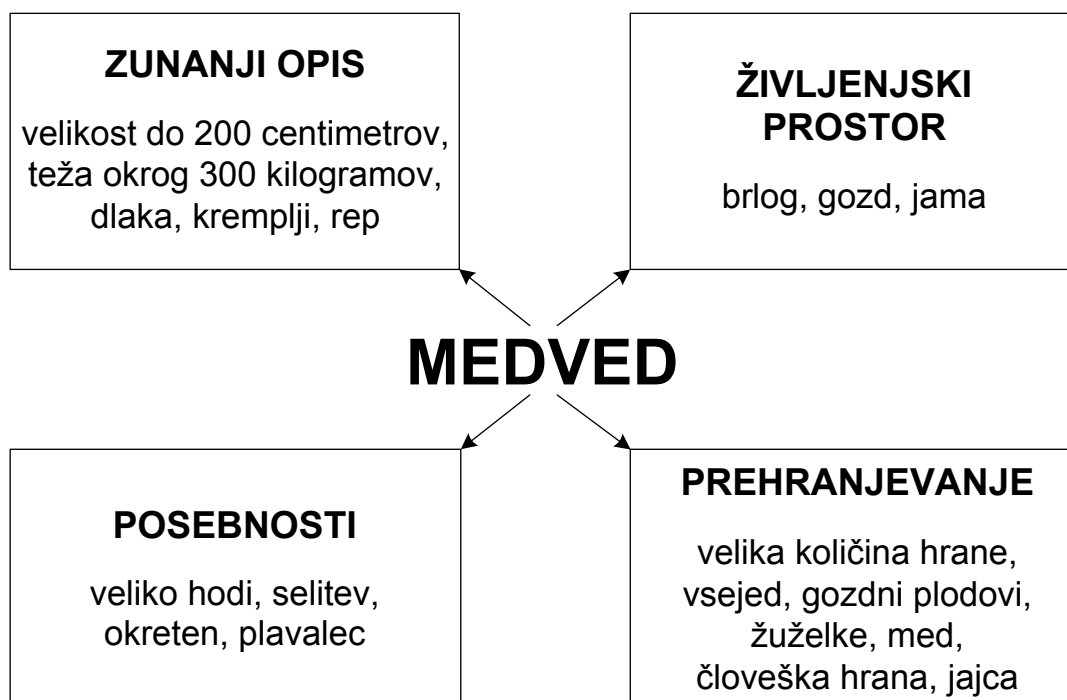
11. Na črto dopolni poved tako, da uporabiš ustrezno besedo iz oklepaja.

a) V (knjižnici / knjižnici) _____ sem si izposodil slikanico o živalih.

b) Moj (prijatelj / prijatelj) _____ mi je posodil kolo.

(2 točki)

12. Opiši medveda. Na črte napiši vsaj pet povedi. V opisu uporabi najmanj dva podatka iz posameznega okvirja miselnega vzorca. Opis naj bo smiselno povezan. Pazi na slovnična in pravopisna pravila.

1

Blank writing area with 12 horizontal lines.

(4 točke)

II. DEL

Pozorno preberi besedilo 2 in reši naloge.

1. a) Kdo je napisal besedilo, ki si ga prebral?

Ime in priimek avtorja napiši na črto.

b) Na črto napiši naslov prebranega besedila.

(2 točki)

2. Kje se dogaja zgodba?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

A V gozdu.

B V ribniku.

C Na polju.

D Na travniku.

(1 točka)

3. Na črti dopolni poved glede na prebrano besedilo.

Lisjak je ježka prelisičil za _____ ,

orlu je izmaknil _____ .

(2 točki)

4. Ali so glede na prebrano besedilo spodaj zapisane trditve pravilne?

Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI.

Če je trditev nepravilna, obkroži NE DRŽI.

a) Vran je imel v kljunu velik kos sira.	DRŽI	NE DRŽI
b) Vran je veliko potoval.	DRŽI	NE DRŽI
c) Vran je piskajoče zakrakil na vse grlo.	DRŽI	NE DRŽI
d) Lisjak je med smehom pozabil na svet okoli sebe.	DRŽI	NE DRŽI
e) Vran je pograbil vrečo s sirom.	DRŽI	NE DRŽI

(5 točk)

5. Odgovori na vprašanja. Odgovore napiši na črte.

a) Zakaj se je lisjak začel pogovarjati z vranom?

b) Zakaj so si veverice mašile ušesa?

c) Zakaj se je lisjak zvil v dlakavo kepo?

(3 točke)

6. Katere so skupne lastnosti lisjaka in vrana?

Izberi tri besede med spodaj naštetimi in jih napiši na črto.

postavna, radovedna, tatinska, zadovoljna, prestrašena, prebrisana

(3 točke)

7. Preberi spodnje pregovore in izberi pravega glede na besedilo.

Obkroži črko pred pravilnim pregovorom.

- A Jabolko ne pade daleč od drevesa.
- B Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.
- C Povsod je lepo, a doma je najlepše.
- D Kjer osel leži, tam dlako pusti.

(1 točka)

8. Lisjak bi rad popravil krivico, ki jo je storil orlu, ježku in psu. Na črte napiši nadaljevanje zgodbe v vsaj petih povedih. Nadaljevanje naj bo smiselno povezano. Pazi na slovnična in pravopisna pravila.

(3 točke)